

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНЬСЬКОГО»

Кафедра германських і східних мов та методики їх навчання

Оськіна Н. О.

Методичні рекомендації
до практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня
з дисципліни «**Практична фонетика (англійська мова)**»
предметних спеціальностей А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна
література (китайська)), А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література
(корейська))

Одеса, 2026

УДК: 811.111'342(075.8)

О-79

Рекомендовано Вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 30 квітня 2026 р.)

Н. О. Оськіна

О-79 Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня з дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)» предметних спеціальностей А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (китайська)), А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (корейська)). Одеса, 2026. 29 с.

Рецензенти:

Т. М. Яблонська – д.п.н., професор кафедри «Іноземні мови та переклад» Одеського національного морського університету.

Б. В. Авраменко – к.пед.н., доцент кафедри германських і східних мов та методики їх навчання.

Методичні рекомендації покликані допомогти студентам 4-го року навчання у виконанні практичних завдань та самостійної роботи в межах тем, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)» предметних спеціальностей А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (китайська)), А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (корейська)).

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	5
САМОСТІЙНА РОБОТА.....	15
ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ.....	18
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	19
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	27

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до рекомендацій Ради Європи, освітньо-професійних програм та робочих програм навчальної дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)» результатом вивчення згаданої дисципліни повинно стати опанування основами фонетичної будови сучасної англійської мови; формування основ фонетичної (фонетико-графічної) компетенції; закладання основ для подальшого формування навичок нормативної вимови як ознаки фонетичної культури фахівців іноземних мов.

Запропоновані методичні рекомендації спрямовані на: 1) вивчення вимови як предмет, як системи узагальнених вимовних категорій і правил з метою набуття знань про предмет (план мови); 2) оволодіння вимовою як процесом, фонетично оформлюючи вимовні дії (план мовлення), поступово розвиваючи вміння цілеспрямовано актуалізувати в мовленні вивчені правила; 3) поетапне формування нових психофізіологічних англійських артикуляційно-звукових, складоутворюючих й інтонаційно-ритмічних механізмів в організмі тих, хто навчається, доводячи їхню роботу до автоматизму за допомогою спеціальних вправ й довготривалого періоду тренування з використанням найефективніших прийомів самокорекції вимовних помилок.

Методичні рекомендації містять розділи, що відповідають темам практичних занять, самостійної роботи та індивідуально-дослідних завдань за програмою навчальної дисципліни, критерії оцінювання та перелік рекомендованих джерел.

У списку рекомендованої літератури пропонується перелік базової та додаткової літератури, яка наявна в бібліотеці університету, а також інформаційних ресурсів за фахом.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. *Вирішення практичних завдань.* Характерні особливості англійської артикуляційної бази. Мовний апарат. Механізм утворення звуків мовлення. Активні й пасивні органи мовлення.

«Теоретичні засади англійського спілкування» стр. 18-27, опрацювати та відповісти на питання після кожної підтеми.

Мобільний додаток «Pronunciation» ознайомлення із використанням.

2. *Вирішення практичних завдань.* Характерні особливості англійської артикуляційної бази: ”задвинутий” назад склад органів мовлення (порівняно з українською мовою); плоский уклад губів; сплюснене положення язика, що сприяє створенню “глухого тембру” англійських звуків. Артикуляція фонем [ɪ], [i:] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [ɪ], [i:].

«Ship or sheer» стр. 3 впр.2, стр. 4 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [i:] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «In a cafe': It's cheaper to eat at Marguerite's».

«Ship or sheer» стр. 7 впр.2, стр. 9 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ɪ], [i:] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Three interesting films».

3. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [e], [æ], [eɪ] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [e], [æ], [eɪ].

«Ship or sheep» стр. 11 впр.2, стр. 13 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [e] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Friends».

«Ship or sheep» стр. 15 впр.2, стр. 17 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [e], [æ], у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Aaron's recorded messages» .

«Ship or sheep» стр. 54 впр.2, стр. 55 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [e], [eɪ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «At the railway station».

4. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [a:], [L], [aɪ] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [a:], [L], [aɪ].

«Ship or sheep» стр. 19 впр.2, стр. 21 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ɪ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «She doesn't love him».

«Ship or sheep» стр. 23 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 25 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [a:] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «At a party».

«Ship or sheep» стр. 57 впр.2, стр. 58 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [aI] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Heidi, Caroline and Nigel».

5. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [o], [o:], [oI] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [o], [o:], [oI].

«Ship or sheep» стр. 29 впр.2, стр. 31 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [o] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «TV advertisement for « Onwash».

«Ship or sheep» стр. 33 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 34 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [o:] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Sports report for Radio Station 4».

«Ship or sheep» стр. 60 впр.2, стр. 61 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [oI] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Joyce Royal's Rolls Royce».

6. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [u], [u:], [au] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [u], [u:], [au].

«Ship or sheep» стр. 36 впр.2, стр. 37 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [u] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A lost book».

«Ship or sheep» стр. 39 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 41 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [u:] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «The two rudest students in the school».

«Ship or sheep» стр. 63 впр.2, стр. 64 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [au] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A mouse in the house».

7. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [ɜ:], [ɜ], [ʒu], [ɛ], [eɜ] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [ɜ:], [ɜ], [ʒu], [ɪ], [eɜ].

«Ship or sheep» стр. 43-45 впр.2, стр. 46 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ɜ:] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «The worst nurse».

«Ship or sheep» стр. 48 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 51 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ɜ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Shopping».

«Ship or sheep» стр. 66-67 впр.2, стр. 68 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ʒu] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Snow in October».

«Ship or sheep» стр. 70 впр.2, стр. 71 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ɪ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A bearded mountaineer».

«Ship or sheep» стр. 73 впр.2, стр. 74 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [eɜ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A pair of hairclips».

8. *Вирішення практичних завдань.* Модифікації голосних у мовленні.

Виконання вправ. «Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності «Філологія» стр. 67, 68.

9. *Вирішення практичних завдань.* Інтонація та її лінгвістичні функції. Основні інтонаційні моделі англійського мовлення: Низький (Середній) нисхідний тон (Low (Medium) Fall); Низький висхідний тон (Low Rise); Високий нисхідний тон (High Fall); Високий (Середній) висхідний тон (High (Medium) Rise).

Виконання вправ. «Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності «Філологія» стр. 93-97

10. «Ship or sheep» стр. 81 впр.2, стр. 83 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [p] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «TV advertisement for «Passports, please».

«Ship or sheep» стр. 85 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 87 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [b] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Happy Birthday».

11. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [t], [d] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Утрата аспірації глухих вибухових. Інтонація стверджувального речення, заперечувального речення, наказового речення, кличного речення. Латеральний вибух.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [t], [d].

«Ship or sheep» стр. 89 впр.2, стр. 91 впр. 3, опрацювання артикуляції фонемі [t] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «TV advertisement for «In a department store».

«Ship or sheep» стр. 93 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 95 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [d] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A damaged telephone line».

12. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [k], [g], та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтоніяція загального та спеціальних питань.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [k], [g].

«Ship or sheep» стр. 97 впр.2, стр. 99 впр. 3, опрацювання артикуляції фонемі [k] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «TV advertisement for «The cuckoo clock».

«Ship or sheep» стр. 101 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 103 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [g] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Craig and Maggie's answering machine».

13. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [s], [z] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтоніяція альтернативного та розділового питання.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [s], [z].

«Ship or sheep» стр. 107 впр.2, стр. 108 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [s] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «TV advertisement for «It's expensive»».

«Ship or sheep» стр. 110 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 112 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [z] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Surprises in the post office».

14. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [ʃ], [ʒ], та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтонація привітання, вдячності, звертання, перепитування.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [ʃ], [ʒ].

«Ship or sheep» стр. 114 впр.2, стр. 116 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ʃ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «TV advertisement for «A special washing machine»».

«Ship or sheep» стр. 117 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 118 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ʒ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Television programmes».

15. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [tʃ], [dʒ] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Фонетичне опрацювання діалогів «At the butcher's shop», «A dangerous bridge». Інтонація речення із однорідними членами, інтонація протиставлення.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [tʃ], [dʒ].

«Ship or sheep» стр. 120 впр.2, стр. 122 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [tʃ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «At the butcher's shop».

«Ship or sheep» стр. 124 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 126 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [dʒ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A dangerous bridge».

16. *Вирішення практичних завдань.* Артикуляція фонем [f], [v] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтонація складно-підрядного та складно-сурядного речень.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [f], [v].

«Ship or sheep» стр. 131 впр.2, стр. 133 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [f] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A funny photographer».

«Ship or sheep» стр. 135 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 137 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [v] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A fine view».

17. *Вирішення практичних завдань.* Логічний наголос. Артикуляція фонем [w], [j], [h] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтонація речень із обставинною групою. Інтонація уточнення.

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [w], [j], [h].

«Ship or sheep» стр. 139 впр.2, стр. 140 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [w] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A funny photographer».

«Ship or sheep» стр. 143 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 144 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [j] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Not so stupid».

«Ship or sheep» стр. 147 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 149 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [h] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A horrible accident».

18. *Вирішення практичних завдань.* Асиміляція з [θ], [ð]. Артикуляція фонем, [θ], [ð] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтонація речень із ввідною фразою « there is» , інтонація « some».

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [θ], [ð].

«Ship or sheep» стр. 151 впр.2, стр. 153 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [θ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Gossips».

«Ship or sheep» стр. 155 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 157 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ð] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «The hat in the window».

19. *Вирішення практичних завдань.* Логічний наголос. Артикуляція фонем [m], [n], [ŋ], [l], [r] та їх опрацювання у словах, словосполученнях і реченнях. Інтонція «please».

Мобільний додаток «Pronunciation», опрацювання ізольованої артикуляції фонем [m], [n], [ŋ], [l], [r].

«Ship or sheep» стр. 162 впр.2, стр. 163 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [m] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Mum's muffin».

«Ship or sheep» стр. 165 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 166 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [n] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «At an accommodation agency».

«Ship or sheep» стр. 168 впр.2, стр. 170 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [ŋ] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Noisy neighbours».

«Ship or sheep» стр. 172 впр.2 (Minimal pairs A, Minimal Pairs B), стр. 173 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [l] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «Early for lunch at the office canteen».

«Ship or sheep» стр. 176 впр.2, стр. 178 впр. 3, опрацювання артикуляції фонем [r] у словах, словосполученнях і реченнях. Драматизація діалогу «A proud parent».

20. *Вирішення практичних завдань.* Модифікації приголосних у мовленні. Виконання вправ. «Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності «Філологія» стр. 65-69.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Мобільний додаток «Pronunciation»: ознайомлення із використанням.
2. «Ship or sheep» стр. 4 впр. 3. Драматизація діалогу «In a cafe: It's cheaper to eat at Marguerite's».
«Ship or sheep» стр. 9 впр. 3. Драматизація діалогу «Three interesting films».
3. «Ship or sheep» стр. 13 впр. 3. Драматизація діалогу «Friends».
«Ship or sheep» стр. 17 впр. 3. Драматизація діалогу «Aaron's recorded messages» .
«Ship or sheep» стр. 55 впр. 3. Драматизація діалогу «At the railway station».
4. «Ship or sheep» стр. 21 впр. 3. Драматизація діалогу «She doesn't love him».
«Ship or sheep» стр. 25 впр. 3. Драматизація діалогу «At a party».
«Ship or sheep» стр. 58 впр. 3. Драматизація діалогу «Heidi, Caroline and Nigel».
5. «Ship or sheep» стр. 31 впр. 3. Драматизація діалогу «TV advertisement for « Onwash».
«Ship or sheep» стр. 34 впр. 3. Драматизація діалогу «Sports report for Radio Station 4».
«Ship or sheep» стр. 61 впр. 3. Драматизація діалогу «Joyce Royal's Rolls Royce».
6. «Ship or sheep» стр. 37 впр. 3. Драматизація діалогу «A lost book».
«Ship or sheep» стр. 41 впр. 3. Драматизація діалогу «The two rudest

- students in the school».
- «Ship or sheep» стр. 64 впр. 3. Драматизація діалогу «A mouse in the house».
7. «Ship or sheep» стр. 46 впр. 3. Драматизація діалогу «The worst nurse».
- «Ship or sheep» стр. 51 впр. 3. Драматизація діалогу «Shopping».
- «Ship or sheep» стр. 68 впр. 3. Драматизація діалогу «Snow in October».
- «Ship or sheep» стр. 71 впр. 3. Драматизація діалогу «A bearded mountaineer».
- «Ship or sheep» стр. 74 впр. 3. Драматизація діалогу «A pair of hairclips».
8. «Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності «Філологія» стр. 68. Виконання вправ.
9. «Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності «Філологія» стр. 96-97. Виконання вправ.
10. «Ship or sheep» стр. 83 впр. 3. Драматизація діалогу «TV advertisement for «Passports, please».
- «Ship or sheep» стр. 87 впр. 3. Драматизація діалогу «Happy Birthday».
11. «Ship or sheep» стр. 91 впр. 3. Драматизація діалогу «TV advertisement for «In a department store».
- «Ship or sheep» стр. 95 впр. 3. Драматизація діалогу «A damaged telephone line».
12. «Ship or sheep» стр. 99 впр. 3. Драматизація діалогу «TV advertisement for «The cuckoo clock».
- «Ship or sheep» стр. 103 впр. 3. Драматизація діалогу «Craig and Maggie's

answering machine».

13. «Ship or sheep» стр. 108 впр. 3. Драматизація діалогу «TV advertisement for «It's expensive».
«Ship or sheep» стр. 112 впр. 3. Драматизація діалогу «Surprises in the post office».
14. «Ship or sheep» стр. 116 впр. 3. Драматизація діалогу «TV advertisement for «A special washing machine».
«Ship or sheep» стр. 118 впр. 3. Драматизація діалогу «Television programmes».
15. «Ship or sheep» стр. 122 впр. 3. Драматизація діалогу «At the butcher's shop».
«Ship or sheep» стр. 126 впр. 3. Драматизація діалогу «A dangerous bridge».
16. «Ship or sheep» стр. 133 впр. 3. Драматизація діалогу «A funny photographer».
«Ship or sheep» стр. 137 впр. 3. Драматизація діалогу «A fine view».
17. «Ship or sheep» стр. 140 впр. 3. Драматизація діалогу «A funny photographer».
«Ship or sheep» стр. 144 впр. 3. Драматизація діалогу «Not so stupid».
«Ship or sheep» стр. 149 впр. 3. Драматизація діалогу «A horrible accident».
18. «Ship or sheep» стр. 153 впр. 3. Драматизація діалогу «Gossips».
«Ship or sheep» стр. 157 впр. 3. Драматизація діалогу «The hat in the window».

19. «Ship or sheep» стр. 163 впр. 3. Драматизація діалогу «Mum's muffin».
«Ship or sheep» стр. 166 впр. 3. Драматизація діалогу «At an accommodation agency».
«Ship or sheep» стр. 170 впр. 3. Драматизація діалогу «Noisy neighbours».
«Ship or sheep» стр. 173 впр. 3. Драматизація діалогу «Early for lunch at the office canteen».
«Ship or sheep» стр. 178 впр. 3. Драматизація діалогу «A proud parent».
20. Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів I курсу спеціальності « Філологія» стр. 68-69. Виконання вправ.

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

Приготуйте доповідь у вигляді презентації на одну із тем:

1. Аристократичний акцент. (The Posh English accent)
2. Уельський англійський акцент. (The Welsh English accent)
3. Шотландський англійський акцент. (The Scottish English accent)
4. Акцент кокні. (The Cockney English accent)
5. Ірландський англійський акцент. (The Irish English accent)
6. Український англійський акцент. (The Ukrainian English accent)
7. Американський англійський акцент. (The American English accent)
8. Австралійський англійський акцент. (The Australian English accent)
9. Канадський англійський акцент. (The Canadian English accent)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відмінно (90 – 100) Здобувач вищої освіти має ґрунтовні **знання** про особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; володіє

А) знаннями щодо особливостей голосних та приголосних звуків у порівнянні з фонетичною системою української мови; особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; основні типи модифікацій фонем у мовленнєвому потоці (редукція, асиміляція); фонематичну транскрипцію; фонемно-графемні співвіднесення; правила утворення і поділу складів, типи складів; особливості наголосу (словесного, фразового); делімітація тексту (розподіл на синтагми); правила графічної презентації інтонації в тексті.

На високому рівні визначає базові інтонаційні моделі та їх модальність. Усні відповіді повні, логічні й обґрунтовані.

На високому рівні **вміє**: вимовляти голосні та приголосні фонemi, сприймати та відтворювати їх артикуляційні особливості. На високому рівні виявляє розуміння різних фонемних модифікацій (слабкі форми, позиційні, алофони, асиміляцію, елізію, з'єднування); розпізнавати багатозначні відтінки, що зумовлені позицією фразового наголосу, а також виділяти важливу інформацію за допомогою логічного наголосу.

Здатний пізнавати у мовленні наголос у значущих словах, а також самостійно розміщувати наголосу; на високому рівні вміє дотримуватись основних правил акцентно-ритмічної організації висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє читати незнайомі слова, спираючись на фонемно-графемні співвіднесення.

Має чітку уяву про всі теоретичні положення фонетики в об'ємі, передбаченому програмою. Студент розповідає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, звучить в природньому темпі, та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок. Уміє інтонаційно правильно оформляти всі комунікативні типи речень, адекватно використовуючи акцентно-мелодійні засоби й диференціюючи стилі та емоційні забарвлення висловлювання; активно володіє вивченими інтонаційними моделями в залежності від умов комунікації. Уміє на слух сприймати текст у монологічному й діалогічному мовленні, озвучений незнайомим голосом.

Добре (82-89 В) Здобувач вищої освіти має достатні **знання** про особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; володіє знаннями щодо особливостей голосних та приголосних звуків у порівнянні з фонетичною системою української мови; особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; основні типи модифікацій фонем у мовленнєвому потоці (редукція, асиміляція); фонематичну транскрипцію; фонемно-графемні співвіднесення; правила утворення і поділу складів, типи складів; особливості наголосу (словесного, фразового); делімітація тексту (розподіл на синтагми); правила графічної презентації інтонації в тексті. На достатньому рівні визначає базові інтонаційні моделі та їх модальність.

Усні відповіді повні, логічні, натомість не завжди обґрунтовані. На достатньому рівні **вміє**: розуміти під час усного мовлення, а також вимовляти голосні та приголосні фонемні, сприймати та відтворювати їх артикуляційні особливості. У цілому здобувач

вищої освіти виявляє розуміння різних фонемних модифікацій (слабкі форми, позиційні, алофони, асиміляцію, елізію, з'єднування); однак подекуди допускає поодинокі помилки в їх розрізненні. Достатньо усвідомлено вмiє розпізнавати багатозначні відтінки, що зумовлені позицією фразового наголосу, а також виділяти важливу інформацію за допомогою логічного наголосу. У цілому вмiє пізнавати у мовленні наголос у значущих словах, однак при самостійному розміщенні наголосу допускається незначних помилок; вмiє дотримуватись основних правил акцентно-ритмічної організації висловлювання. Здобувач вищої освіти вмiє читати незнайомі слова, спираючись на фонемно-графемні співвіднесення.

Здобувач розповідає діалоги, або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. Умiє фонетично правильно оформляти усне мовлення (діалогічне й монологічне мовлення) у випадках, коли відтворює текст на автоматичному рівні; припускається помилок у спонтанних висловлюваннях. має чітку уяву про основні теоретичні положення фонетики в об'ємі, передбаченому програмою. Умiє правильно артикулювати англійські звуки, проте припускається помилок у складних звуко - і словосполученнях асимілятивного типу або змішує фонеми англійської й рідної мов, що мають східні акустичні й артикуляційні риси; іноді не в змозі відтворити транскрибований текст, що містить незнайомі лексичні одиниці. Умiє на слух сприймати текст, озвучений незнайомим голосом у помірному темпі.

Добре (74-81 С) Здобувач вищої освіти має **знання** про особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; володіє знаннями щодо особливостей голосних та приголосних звуків у порівнянні з фонетичною системою української мови; особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення;

У визначенні основних типів модифікацій фонем у мовленнєвому потоці (редукція, асиміляція) припускається певних помилок. Визначення особливостей наголосу (словесного, фразового) викликає певні труднощі. Усні відповіді повні, логічні, натомість не завжди обґрунтовані.

На середньому рівні володіє вміннями розуміти під час усного мовлення, а також вимовляти голосні та приголосні фонемні, сприймати та відтворювати їх артикуляційні особливості. Натомість розуміння різних фонемних модифікацій (слабкі форми, позиційні, алофони, асиміляцію, елізію, з'єднання) викликає певні труднощі; не завжди може розрізнити деякі фонематичні модифікації.

Усні відповіді цілком логічні, проте не завжди повні й аргументовані. Не завжди виявляє розуміння багатозначних відтінків, що зумовлені позицією фразового наголосу; Здатний пізнавати у мовленні наголос у значущих словах, натомість при самостійному розміщенні наголосу потребує допомоги; вміє дотримуватись основних правил акцентно-ритмічної організації висловлювання.

Здобувач вищої освіти не завжди вміє читати незнайомі слова, спираючись на фонемно-графемні співвіднесення. Активно володіє найпростішими інтонаційними моделями, застосовуючи їх без урахування умов комунікації; часто

демонструє інтерференцію рідної мови під час інтонаційного оформлення висловлювання; припускається помилок у графічному зображенні мелодики мовлення, сприйнятого на слух та його репродукування; здійснює фонетичний аналіз за зразком. Має уяву про основні теоретичні положення фонетики в об'ємі, меншому за передбачений програмою. Уміє правильно артикулювати й розпізнавати більшість англійських звуків, проте змішує близькі за артикуляційними й акустичними характеристиками фонemi; часто не в змозі правильно відтворити транскрибований текст.

Уміє фонетично правильно на сегментном і надсегментном рівнях оформляти усне мовлення у випадках, коли відтворює опрацьований текст на автоматичному рівні, припускається помилок у спонтанних висловлюваннях, зумовлених, здебільшого, інтерференцією рідної мови. Здатний сприймати текст на слух.

- Задовільно (64-73 D) Здобувач вищої освіти має недостатні **знання** про особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; володіє знаннями щодо особливостей голосних та приголосних звуків у порівнянні з фонетичною системою української мови; особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення.
- У визначенні основних типів модифікацій фонем у мовленнєвому потоці (редукція, асиміляція) припускається значних помилок.
- Визначення особливостей наголосу (словесного, фразового) викликає труднощі.
- Усні відповіді не повні, здобувач вищої освіти ускладнюється в

їх обґрунтуванні.

На задовільному рівні володіє вміннями розуміти під час усного мовлення, а також вимовляти голосні та приголосні фонемні, сприймати та відтворювати їх артикуляційні особливості. Аналіз різних фонемних модифікацій (слабкі форми, позиційні, алофони, асиміляцію, елізію, з'єднання) викликає труднощі. Практично не виявляє розуміння багатозначних відтінків, що зумовлені позицією фразового наголосу; має труднощі у виявленні й пізнанні у мовленні наголос у значущих словах, Загалом вміє дотримуватись основних правил акцентно-ритмічної організації висловлювання.

Здобувач вищої освіти не завжди виявляє вміння читати незнайомі слова, спираючись на фонемно-графемні співвіднесення. Здобувач має мінімальне уявлення про основні теоретичні положення фонетики. Припускаєшся помилок в артикуляції й перцепції більшості англійських звуків; не в змозі правильно відтворити транскрибований текст. Фонетичний склад англійської мови майже повністю ідентифікує з рідною.

Репродуктивно володіє найпростішими інтонаційними моделями; припускається помилок у графічному зображенні мелодики мовлення, сприйнятого на слух та його репродукування; здійснює фонетичний аналіз найпростішого тексту за зразком. Здобувач має лімітовані теоретичні знання з фонетики англійської мови. Припускаєшся помилок в артикуляції й перцепції всіх англійських звуків; не в змозі відтворити транскрибований текст. Здебільшого не здатен ідентифікувати помилки у власному мовленні й мовленні товариша. Майже цілком не володіє інтонаційними моделями англійської вимови; не має уявлення про можливість

графічного зображення мелодики мовлення; не здатен здійснити фонетичний аналіз тексту. Здатний сприймати текст на слух, проте у повільному темпі.

Задовільно (60-63 E) Здобувач вищої освіти на репродуктивному рівні має знання про особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; знання про особливості артикуляції, мовний апарат та органи мовлення; фонематичну транскрипцію, делімітація тексту (розподіл на синтагми); правила графічної презентації інтонації в тексті. У визначенні основних типів модифікацій фонем у мовленнєвому потоці (редукція, асиміляція) припускається суттєвих помилок; Визначення особливостей наголосу (словесного, фразового) викликає значні труднощі; Усні відповіді не повні й не обґрунтовані.

На низькому рівні володіє вміннями розуміти під час усного мовлення, а також вимовляти голосні та приголосні фонemi, сприймати та відтворювати їх артикуляційні особливості. Не виявляє здатності розуміти під час усного мовлення, а також реалізувати у складному мовленні різних фонемних модифікацій (слабкі форми, позиційні, алофони, асиміляцію, елізію, з'єднання).

Практично не виявляє розуміння багатозначних відтінків, що зумовлені позицією фразового наголосу; має значні труднощі у виявленні й пізнанні у мовленні наголосу у значущих словах, Не завжди доцільно вміє дотримуватись основних правил акцентно-ритмічної організації висловлювання; не завжди виявляє вміння читати незнайомі слова, спираючись на фонемно-графемні співвіднесення. Уміє на слух сприймати

текст, озвучений знайомим голосом, що містить найпростіший фонетичний, лексичний та граматичний матеріал.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Теоретичні засади англомовного спілкування. / Т. М. Яблонська та ін.; за заг. ред. Н. О. Оськіної. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. 262 с.
2. Тучина Н. В. A Way to Success: Practical English Phonetics for University Students. Year 1. Харків: Фоліо. 2021. 176 с.
3. Carley P., Mees I. M. English Phonetics and Pronunciation Practice [2nd Edition]. New York: Routledge, 2024. 176 p.

Допоміжна

1. Зелена І. О. Тестові завдання з дисципліни «Практична фонетика (основна іноземна мова)» для самостійної роботи здобувачів 1-го року навчання бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Одеса: Магістр. 2021. 52 с.
2. Lorenz F. English Phonetics and Phonology. An Introduction. Cambridge University Press, 2025. 236 p.
3. Carley P., Mees I. M. , Collins B. Practical English Phonetics and Phonology. A Resource Book for Students. [5th Edition]. New York: Routledge, 2025. 254p.

Інформаційні ресурси

Сайти для отримання інформації з теоретичного курсу

1. <http://www.studyenglishtoday.net/english-phonetics.html>
2. http://www.biglib.com/book/97_Praktikym_z_angliiskoi_movi/8616_NASTAN_OVChO_KOREKTIVNII_KYRS_Z_FONETIKI_ANGLIISKOI_MOVI
3. <http://just-english.com.ua/english-transcription/>

4. <https://studfiles.net/preview/2300062/>
5. <http://www.antimoon.com/how/pronunc-soundsipa.htm>
6. <http://usefulenglish.ru/phonetics/>

Навчальні ресурси на тренування вимови

1. <http://www.shiporsheep.com>
2. www.cambridge.org/ua/cambridgeenglish/resources/pronunciation
3. <http://www.fonetiks.org/>
4. <https://www.youtube.com/user/JenniferESL>
5. <https://www.engvid.com/topic/pronunciation/>

Онлайн словники

1. <https://www.macmillandictionary.com/british-and-american-pronunciation.html>
2. <https://forvo.com/languages/en/>
3. https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/about/pronunciation_english.html

Онлайн додаток «English pronunciation»

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.study.english.pronunciation&hl=en>

Навчальне видання

Оськіна Наталія Олександрівна

Методичні рекомендації

до практичних занять та самостійної роботи

для здобувачів першого (бакалаврського) освітнього рівня

з дисципліни **«Практична фонетика (англійська мова)»**

предметних спеціальностей А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (китайська)), А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (корейська))

Авторська редакція

Підписано до друку 30.04.26. Формат 60*90 1/16.

Печать офсетна. Папір типографський № 3.

Тираж 30 екз.

Копіювальний центр «ФотоКопиЦентр»

М.Одеса, вул. Кіри Муратової, 32

тел. 063 499 1294